

عاطفه جعفری

یادداشت

دبیر گروه فرهنگ

هنوز صدای شجاعتش در حافظه جمعی ایرانیان وطن دوست باقی است. بسیاری، او را یادآور ۲۶ خرداد می‌دانند؛ زمانی که در جریان جنگ ۱۲ روزه و حمله رژیم صهیونیستی به ساختمان شیشه‌ای صداوسیما، لحظه‌ای نمادین از ایستادگی رقم خورد.

از همان دقایق اولیه تیتربسیاری از رسانه‌های داخلی و حتی برخی رسانه‌های خارجی به سحر امامی و واکنش او اختصاص یافت. موجی از هشتگ‌های هماهنگ، شجاعت او را در فضای رسانه‌ای برجسته کرد و فردای آن روز، تصویر سحر امامی بر بیلبورد بزرگ و تأثیرگذار میدان ولیعصر (عج) نقش بست.

پس از پایان جنگ، طبیعتاً پرداختن به جنایت‌های رژیم صهیونیستی، به‌ویژه حمله مستقیم به ساختمان صداوسیما، موضوعی ضروری و اجتناب‌ناپذیر بود؛ نه فقط به‌عنوان یک رخداد خبری، بلکه به‌عنوان زخمی بر حافظه جمعی ملت و نمادی از هجمه به جریان اطلاع‌رسانی و روایت مستقل. در چنین فضایی، برجسته شدن برخی چهره‌ها در رسانه، شاید واکنشی طبیعی به لحظه‌هایی از شجاعت یا حضور مؤثر بود؛ اما باید مراقبت کرد که در روایت ما، حقیقت، قربانی بزرگ‌نمایی یا غفلت نشود. سحر امامی حضورش در قاب‌های رسانه‌ای، بعد از جنگ مکرر و چشمگیر شد. این دیده شدن پی‌درپی، شاید از نگاه بسیاری، نشانه‌ای از تحسین به حق بود؛ اما در کنار آن، سؤال‌هایی هم مطرح می‌شد که آیا بهتر نیست در کنار این حضور پررنگ، فرصتی برای دیده شدن صداها و چهره‌های دیگر هم فراهم شود؟

تبدیل شدن به نماد در بزرگه‌های تاریخی، اتفاقی تصادفی نیست. گاه یک واکنش طبیعی یا یک جمله ساده، قلب مخاطب را تسخیر می‌کند. اما پس از آن، این وظیفه رسانه است که میان قدردانی و بازنمایی اغراق شده مرزی قائل شود.

در ادامه موج تقدیرها از سحر امامی، خبر اهدای دان یک تکراندو نیز یکی دیگر از آن اتفاقات سؤال‌برانگیز شد؛ اقدامی که اگرچه شاید با نیت قدردانی انجام شده، اما در نگاه جامعه، بیشتر رنگ «نمایش» به خود گرفت تا تقدیر واقعی.

دان یک، نماد سال‌ها تمرین، تلاش، شکست و پیروزی در رینگ است؛ اما ناگهان به‌عنوان یک «هدیه نمادین» به فردی اهدا شد که نه سابقه ورزشی دارد و نه ارتباط مستقیمی با این رشته. این اقدام، هرچند احتمالاً با نیتی صادقانه و از سر قدردانی انجام شد، اما ناخواسته این نکته را پررنگ‌تر کرد که برخی نهادها در مسیر تجلیل دچار شتاب زدگی و اغراق شده‌اند. واقعیت این است که چنین تقدیرهایی اگر با دقت و تناسب کافی همراه نباشند ممکن است به جای پاسداشت مفاهیم اصیل به کم‌رنگ شدن ارزش‌های واقعی حرفه‌ای و ورزشی منجر شوند. شاید اگر فدراسیون تکراندو به جای این نمادسازی پرسروصدا و ویکردی متعادل‌تر، تخصصی‌تر و در شأن فضای ورزشی انتخاب می‌کرد یا حتی از انجام چنین اقدامی صرف‌نظر می‌کرد، پیام قدردانی، نه تنها مؤثرتر، بلکه قابل‌پذیرش‌تر برای افکار عمومی بود.

از آن طرف، ممکن است چنین تقدیرهایی برای یک فرد، شیرین و انگیزه‌بخش به نظر برسد. اما حقیقت این است که ادامه این مسیر، نه تنها به نفع رسانه نیست، بلکه برای خود سحر امامی نیز خطرناک است. چهره‌ای که با شجاعت و تسلط حرفه‌ای در یک لحظه خاص تحسین شد، اگر در دام تکرار و نمایش بی‌مرز گرفتار شود، به سمت از دست دادن سرمایه معنوی خودش می‌رود. صیانت از اعتبار حرفه‌ای یکی از وظایف مهم برای سحر امامی و رسانه ملی است. این صیانت در حال حاضر تنها با عقب‌نشینی آگاهانه ممکن است؛ انتظار از سحر امامی، نه سکوت کامل، بلکه مدیریت مسئولانه جایگاهش است، تا مرز میان «مجری محبوب» و «چهره مصرف شده رسانه» شکسته نشود.

رسانه، فقط نباید در قالب ستایش فروبرد. سحر امامی بی‌تردید در یک لحظه حساس صدایی آرام و اثرگذار بود. اما ماندگار شدن چنین لحظاتی، نیازمند رفتاری هوشمندانه از سوی رسانه است. اگر این چهره بیش از حد و بی‌وقفه در قاب‌ها ظاهر شود خطر آن وجود دارد که ارزش آن لحظه اصیل در تکرار و استفاده بی‌رویه رنگ ببازد.

حفظ نماد، یعنی حفظ تعادل. یعنی استفاده به‌اندازه، در موقعیت‌هایی که معنا دارد. یعنی احترام به لحظه‌ای که طبیعتاً به دلیل آن به الگویی کلیشه‌ای. رسانه اگر واقعاً قدر دان آن لحظه خاص است، باید با تدبیر و توازن از چهره‌ای که خلق شد مراقبت کند، نه آن قدر تکرارش کند که دیگر شنیده نشود. وقتی فردی به چهره‌ای ملی بدل می‌شود، در چنین جایگاهی درک حساسیت‌های اجتماعی و مدیریت هوشمندانه حضور رسانه‌ای بخشی از بلوغ حرفه‌ای به حساب می‌آید. طبیعتاً کم کردن از حضوری وقفه و حتی پذیرش سکوت‌هایی آگاهانه که می‌تواند صادقانه‌تر از هزار حضور بی‌فاصله باشد در این شرایط به کمک او می‌آید.

گاهی ایستادن به موقع، از ادامه دادن ارزشمندتر است. محبوبیت واقعی نه در تعداد دفعات دیده شدن، بلکه در کیفیت و زمان بندی درست حضور شکل می‌گیرد. اگر سحر امامی بخواهد همچنان به‌عنوان چهره‌ای مورد احترام در حافظه جمعی باقی بماند، شاید لازم باشد خودش پیش قدم شود در توقف این افراط رسانه‌ای؛ نه از سر قهر، بلکه از سر درک جایگاه، مسئولیت و احترام به مخاطب.

سه‌شنبه
۱۴ مرداد ۱۴۰۴
۱۱ صفر ۱۴۴۷
۵ آگوست ۲۰۲۵

شماره
۴ ۴ ۷ ۶
۱۶ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

گزارش تحقیقی «فرهیختگان» دربارهٔ ماینرهای غیرقانونی و اقتصاد پشت صحنهٔ آنها

برق دزدک‌ها

۱۶

منشأ بزرگ آلودگی‌ها در غرب خوزستان

که دوباره زندگی مردم را مختل کرده از کجاست؟

۸

دود از هور

ساکنان سرزمین‌های اشغالی در اعتراض

به سیاست‌های نتانیاهو دوباره به خیابان‌های تل‌آویو ریختند

بوم بوم تل‌آویو ۲

۲

اپوزیسیون راه‌های مختلف ضربه به ایران را امتحان می‌کند
این قسمت حمله به صادرات ایران

وطن‌فروشی ترکیبی

۷

مجری برنامهٔ مهندسی و مدیریت منابع آب
از مشارکت پژوهشی دانشجویان ۵۶ رشته در این برنامه خبر داد

۱۵۰۰ ایدهٔ میان‌رشته‌ای برای چالش آب

۴

عربستان می‌خواهد یک میلیارد دلار برای سینما تا ۲۰۳۰ هزینه کند
سینمای مصر مهم‌ترین شریک آنها خواهد بود

سودای شیخ دوربینی

۱۳